

Jednou z mých velkých životních chyb byla má neúčast na lednové Krychli v Balbínově poetické hospůdce, rodišti Balbínovy poetické strany. Kdo nezná pojem Krychle, tak vězte (dá se to napsat moderněji?), že je to volné sdružení několika muzikantů, písničkářů a dalších "umělců i neumělců", kteří se každý poslední čtvrtek v měsíci scházejí především za účelem srandy.

A právě letošní lednová Krychle byla na téma [oslav padesátin písničkáře Franty Vlčka](#) . Muzikantská historie Franty Vlčka je dlouhá, ale není opředená přehnanou světskou slávou. První kapelou, v níž František účinkoval, byli Greenstars (po administrativních aktech předchůdců poslankyně Levé, Konečná 73 - dodnes se scházejí a říkají si Konečníci), duo Karen, ale i hostování v útercích Wabiho Ryvolý a Tonyho Linharta s Pacifikem na Malé scéně "Fučíkárny", dnes Výstaviště a pak

Franta Vlček na písničkářském setkání Na paloučku

foto: Vítek Školník Urban ©

Krychle, pauza a dnes zase Krychle.

Nevím, jak Frantu Vlčka nejvýstižněji charakterizovat? V první řadě si Frantu neumím představit bez textů v ruce. Druhým rysem jsou určité zmatky v textové části písní. Ale pro ty, kteří Frantu neznají, nejde jen o nějaké hudební klauniády. Mě vždy vezme poetika textů Frantových písniček, hraní si s češtinou a v neposlední řadě citlivý přednes citlivých melodií. Miluji kouzlo nenápadnosti, kdy jakoby o nic nejde. Divák poslouchá, je mu dobře a Franta hraje a zpívá jen tak, jako by jen šel kolem, sedl si a zahrál. A pro radost přidá pár milých textových kiksů. Jenže pohled na hodinky řekne, že už je zase konec a jako to rychle uteklo. A Franta mě zase dostal, ostatně jako každý poslední čtvrtek v měsíci.

Františku, jsme přibližně stejně staří a vyrůstali jsme tedy ve stejné době. Můj hudební vývoj silně poznamenal Semafor, počátky bigbítu v Čechách a po jeho úředním útlumu hudba, které se počátkem šedesátých let říkalo western a poté country . Co chytalo v pubertě a v postpubertě tebe?

Máš pravdu, Semafor, bigbít ... asi bychom se potkávali na stejných koncertech. Jaké mládí a poslouchání a kdo "boli mí idoli", myslím, že v tom nikterak nevybočuji. Po pubertě a po gymplu se ve mně stále víc zabydlovaly písně z prken malých scén (V+W+J, S+Š, V+S). Celoživotně všechny mám rád a obdivuji. Líběj se mi písně lidové, kramářské a staropražské, kabaretní a hašlerovky, písně kotlíkové, folkové, retro, klasický džez?

Já někdy cítím ve tvých melodiích kainarovskou poetiku. Ta oslovila dost muzikantů i zpěváků, například Karla Plíhala. Je i u tebe tahle muzika (ona je v podstatě válečná a těsně poválečná) jedním z kořenů tvé tvorby nebo se mýlím ?

Nevím, co na to říct. Možná na tom něco bude. Kainara mám rád. Dokonce jsem ho zažil živě. Měl jsem to štěstí být s ním jako dítě u jednoho stolu a poslouchat jeho vyprávění o rybách. Mám jeho sbírky, jeho říkanky jsem s oblibou četl sobě i dětem. Ve svém autorském snažení si jeho vliv neuvědomuji. Ale pozor! Nemáš náhodou na mysli poetiku ne moji, ale Milana Dvořáka, mého kamaráda a velkého textařsko-překladatelského profesionála? Jak víš, jeho texty mám ve svém repertoáru.

Kolik máš k dnešku "zpívatelných" písniček, tedy takových, které bez problémů "vystřihneš" před publikem? Tvůj repertoár hraný v současnosti prakticky znám. Co z něho je zcela tvým dílem a kdo jiný se na něm kromě Milana Dvořáka podílel?

Tuhle jsem si dával do pořádku repertoár a vychází mi to asi na 50 zvládnutých kousků. Pak mám pár věčných rozdělávek. Kromě Milana Dvořáka se podílí na našem "kongeniálním dílu" také můj otec, který mne nejen geneticky, ale i svými několika dílky vybavil do jakéhosi retrostylu. Několika texty mne obdaroval i Milan Jablonský. Písničky s mými vlastními texty poznáš podle jazykových hříček, ke kterým trvale tíhnu. Někdy bývají zauzlené až moc a jsou pro mne slovní tratí o spoustě nástrah a překážek.

Jak je to s tvým ovládnutím kytary, popřípadě dalších nástrojů? Jde o obvyklý postup od příručky "na kytaru bez not" nebo jsi porušil tradici, například chozením do piána nebo do houslí ?

Začal jsem a zůstal samoukem. Až na pár měsíců, kdy jsem asi v pětadvaceti chodil k otcovu kolegovi na kytaru, a získal základní návyky. Dál jsem to nedotáh. Slušně jsem hrál a ještě hraji

i na foukačku, s takovým tím basováním zleva. Prostě normálka. Teď se podrž, chodil jsem do mužského pěveckého sboru Smetana. Byl jsem druhý tenor.

Jakým způsobem probíhá "porod" písničky Franty Vlčka? Jde to hladce nebo někdy na etapy?

Jak kdy. Můj rekord byl u písničky Sousedská, kterou zpívala kdysi v našem dueto-triu Karen. Podařilo se mi ji napsat za půl hodiny. Mám rekordy spíš opačné. Tuhle jsem se vracel k textu, který bych rád někdy dokončil. Měl jsem v růžku první verze poznamenáno "1986". Hrůza!

Za velmi cenné pokládám texty tvých písní. Co si myslíš o úrovni textů v oblasti hudby, kterou dnes v podstatě pracovně nazýváme folk? Podle mě je textařina ve folku určitou náhražkou tvorby či čtení poezie, ale zaplaťpánbůh za to. Máš mezi folkovými texty nějaké oblíbené?

Já jsem dojímavý citák a když je to opravdu ono, začnu nekontrolovaně slzet. Tím si to všechno taky měřím. Když jsem slyšel poprvé, tehdy ještě na Portě, Karla Plíhala, tak jsem prostě brečel. Mládkova Zmalovaná a Nevim mě dostaly taky, a nejen ty.

Franta Vlček v Kuřimi

foto: archiv ©

Tak to bylo i u písniček W.Ryvoly, T.Linharta, W.Daňka, J.Nohavici, Z.Svěráka, cvičí se mnou dost Buty. Milan Jablonský mě dostává při některých svých čteních. Tuhle to bylo o důchodcích, nádhera. Ale to už nejsou písničky, to bych musel jmenovat mistry z jiných příhrádek. Ale ty ses ptal na folkové texty. To je pro mne moc úzký prostor. Promiň, já bych ale stejně asi neuměl odpovědět jinak.

V úvodu jsem zcela neznalým napsal pár slov o sdružení Krychle. Co dala a dává Krychle tobě?

Je v současné době mým velkým ostrovem, a Balbínka mým druhým domovem. Ted' bez legrace. Kdyby v roce 1999 Krychli Jirka Zip Suchý po letech znovu neoživil a Milan Jablonský to znovu nerozjel - každý poslední čtvrtek v měsíci neuvěřitelnými premiéry svých přednášek, básniček a scének, při nichž jsme si mohli krásně zablblnout a zazpívat, nemohli bychom se scházet, hecovat a přátelsky se pomlouvat, pyšnit se, že jsme v jednom týmu ted' už s profíkem Petrem Jablonským, prostě a zkrátka asi bych už dávno nehrál. Já mám svoji rovnici a tu si nenechám vyvrátit: Krychle rovná se Milan Jablonský. Bez něho si nás nedovedu představit. Je pro nás obrovskou motivací. Milan mi ve svých scénkách dával role bláznů, šplhounů a snaživců, ted' asi tušíš proč.

Vím, že hezkým obdobím tvého života bylo zmíněné hostování ve "Fučíkárně" a Tony Linhart před tvým vystoupením jako hosta Pacifiku říkal, že jsi patřil mezi kamarády Wabiho Ryvolu. Můžeš o tom říci pár slov, zejména, kdo byl pro tebe Wabi a co ti jako člověk a muzikant dal?

Cítil jsem, že na mne Wabi asi drží. Ted', když se k tomu Tony po létech sám znovu vrátil, a dokonce na jevišti, zase mne to zahřálo u srdce. Od Wabiho i od Tonyho. Já jsem k oběma odjakživa vzhlížel jako to bývalo na vojně - bažant k mazákům. Náš vztah se během těch tří let prohloubil. Moc si toho vážím, že to bylo vzájemné. Jako muzikant mne Wabi oslovuje svými písněmi stále. Byl básníkem převlečeným za obyčejného chlapa nebo něco takového. Jeho písničky a v jeho podání, to je ono... Moc rád poslouchám, když Tony o Wabim vypráví a vůbec, pořád mne to k Tonymu a Pacifiku táhne. A tím vlastně i za Wabim.

Vím, že jsi vysokou školu studoval v Žilině. Jak na to období vzpomínáš, zejména z hlediska muzikanta?

Folk mě zastihl až na vejšce, kde jsme spolu s Tomášem Ondřichem obdivovali Šafrán, začali zpívat písničky Palečka a Janíka, J.Hutky a po jeho vzoru si obstarali Sušila a nacvičili pár "lidovek". Tomáš byl skvělý komediant a improvizátor, naše barvy hlasů spolu krásně ladily. Lidi jsme hodně bavili. V té době jsme se seznámili také s Milanem Dvořákem, který nám věnoval spoustu krásných textů, i nejznámější z nich *Borovice*. Tomáš byl v našem duetu prvním hlasem, já byl tím druhým. Bavilo mě hledání druhých hlasů. To se dají písničky hrozně moc oživit. Dodnes mi to chybí.

Padesátku mám, na rozdíl od tebe za sebou už dřív. Máš po dosažení tohoto věku, který podle mě je zanedbatelný, nějaké další muzikantské projekty? Mám na mysli třeba splnění nějakého snu o hraní někde nebo s někým?

Rád bych konečně něco nahrál. Zatím to ale pořád není ono, času mám málo, šidím to. Sen? Štěstí? Byl jsem opravdu šťastný při své narozeninové Krychli. Sestava celé Balbínky ten večer byla pro mne fakt nezapomenutelná!

Vím, že pomáháš své ženě Daně, překladatelce z angličtiny, s prací. Překladatel musí být v první řadě dobrý češtinář. Co si myslíš o budoucnosti našeho krásného jazyka? Já cítím, například ve většině komerčních rozhlasových stanic, ale i v komerční televizi, velkou degradaci jazyka. Máš podobný pocit a co proti tomu můžeme udělat?

Kazí mi to náladu. Jazyk je mocný nástroj a taky hodně prozrazuje, kdo ho jak ohýbá. Sám bych například rád mluvil víc přímo. Mám v sobě záklopku a jazyk to na mne prozrazuje. Moje žena Dana teď překládá z angličtiny něco jako deník tří žen. Babička, matka, dcera, asi tak 17letá. Je to zvláštní lekce. Pochopitelně češtiny.

Všem písničkářům, se kterými jsem dělal rozhovor, kladu obvyklou otázku, a sice, co čtou rádi, zejména pokud jde o poezii?

Rád čtu věci pro děti. Třeba od Kainara a Vodňanského. Obdivuji Eduarda Basse, úžasného satirika a glosátora, veršíky Jiřího Žáčka, ze zahraničních Emily Dickinsonovou, Sylvii Plathovou, Ferlinghettiho. Co jsem naposledy četl? Byla to fakt náhoda - Ferlinghettiho, překlady kabaretních francouzských písní a výstupů .

No, a téměř nakonec otázka, jejíž absencí by mi návštěvníci Krychle neodpustili: Franto, děláš ty textové kiksy schválně? Pokud se dotýkám tvého, in jazykem řečeno, know - how a image, nemusíš odpovídat.

Nepřiváděj mě do rozpaků. Sám se tomu bráním přijít na kloub. A dej sem prosím tě dva smajlíky, ať je ta odpověď delší.

A poslední otázka: Františku, mě dost chybí tvé CD, dočkáme se ho a pokud ano, kdy asi ?

Franta Vlcek : Jsem dojmavý citák

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Úterý, 26 Říjen 2004 04:00

Rád bych se ho dočkal i já. Nevíš o nějakém sponzorovi?